

Posudek oponenta diplomové práce

Název práce: Přístup rodičů k předmětu výtvarná výchova v alternativní a běžné škole

Autorka: Denisa Chaloupková

Předložená diplomová práce teoreticko - empirického charakteru má dostatečný rozsah 60 stran textu a 4 přílohy na 9 stranách. Cíl práce je jasně stanovený, záměr srovnávat přístupy rodičů k výuce ve školách s různým zaměřením přináší podněty ke zlepšování procesů výuky, v daném případě v oblasti výtvarné výchovy. Zabývat se tímto tématem je pro vzdělávání přínosné.

Práce je rozdělena do dvou základních částí. Nejprve je pozornost věnována teoretickým otázkám, v první řadě výtvarné výchově (kapitola 1), která představuje důležitou součást obsahu vzdělávání, ač její význam bývá někdy laickým pohledem podceňován, jak je zmíněno v úvodu práce. Dále je pozornost věnována vývoji dětské výtvarné tvorby a některým pojmům souvisejícím s výtvarnou výchovou, jak se v dalších částech diplomové práce používají (tvořivost, talent). Zařazení výtvarné výchovy v našem vzdělávacím systému je věnována kapitola 1.6 – Rámcový vzdělávací program (nesprávně „rámcově“ vzdělávací). Zde jsou uvedeny cíle výtvarné výchovy ve vztahu ke vzdělávání na 1. stupni základní školy.

Kapitola 2 pojednává o alternativních školách, zejména o programu Začít spolu, na což navazuje výzkumné šetření v další části diplomové práce. Dle mého názoru mělo být věnováno více pozornosti waldorfskému školství, kde výtvarná výchova hraje významnou roli. Kapitola 3 je zaměřena na postoje a hodnoty, které jsou ve vztahu k výtvarné výchově zkoumány v empirické části diplomové práce. Ke zpracování teoretické části byla použita řada zdrojů včetně cizojazyčných. Jejich seznam obsahuje dostatečný počet 44 položek literárních i zdrojů z internetu včetně použitých obrázků. V seznamu pouze chybí na straně 5 citovaný autor Davido (2008). Požadavek na rozsah a vhodnost použité literatury a dalších zdrojů je splněn. Citace v textu odpovídají stanoveným požadavkům, autorka prokázala schopnost se zdroji pracovat. Teoretická část diplomové práce je dostatečnou oporou pro zpracování empirické části. Té je věnována kapitola 4. Zkoumány jsou postoje rodičů k výtvarné výchově ve školách s běžným vzdělávacím programem a ve školách se vzdělávacím programem Začít spolu. Dle zadání diplomové práce se jedná o rozdílnosti ve vnímání výtvarné výchovy. V kapitole 4.2 diplomantka stanovila 3 dílčí výzkumné otázky a k jejich zodpovězení použila adekvátní metodu – polostrukturovaný rozhovor. Přípravu a realizaci rozhovorů komplikovala pandemická situace v době prací na diplomové práci, problémy autorka vhodně vyřešila. Rozhovory byly provedeny online formou pomocí aplikace Google meet. Rozhovory byly nahrávány pro pozdější přepis a analýzu. Průběh je popsán v kapitole 4.4, chybí odkaz na seznam 20 otázek v příloze 1. Bylo využito odpovědí 10 respondentů, 5 z běžné a 5 z alternativní školy. Pro analýzu a interpretaci dat (kap. 4.7) bylo zvoleno 5 kategorií, výsledky šetření jsou obsahem páté kapitoly. Ve shrnutí (kap. 6) jsou uvedeny odpovědi na tři výzkumné otázky. Na str. 51 je odkaz na hypotézu č. 1, není však jasné, jak a kde je hypotéza stanovena.

Při celkovém posouzení diplomové práce je třeba konstatovat splnění cílů zadaných pro její vypracování. Informace shromážděné v teoretické části poskytly základ pro empirické šetření. To bylo dobře promyšlené, problém však vidím v malém počtu respondentů, který vede k problematickému zobecňování (např. str. 52 – pět respondentů nemůže vypovídat o situaci ve školách).

K formální stránce diplomové práce mám připomínku pouze k drobným nedostatkům – překlepům, které bylo možné při pečlivější korektuře odstranit. Např. str. 5: tečky na konci věty, bílá kniha – Bílá, str. 10: tvořivý - tvořivé, str. 38: vdané – v dané, str. 54: zaměřit – zaměřit se.

Otázka k obhajobě: Jak může být tato diplomová práce využita při propagaci významu a důležitosti výtvarné výchovy (viz zmínka v Úvodu na str. 1 a v Závěru na str. 54)?

Diplomová práce splňuje požadované náležitosti, doporučuji přijmout ji k obhajobě.

Navrhuji hodnocení

V Hradci Králové dne 12. 8. 2022

PhDr. Vladimír Václavík, Ph.D.